

**УНІВЕРСИТЕТ
ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ**

**ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
(15 червня 2022 року)**

№79

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ

Рада молодих учених університету

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
**«ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

15 червня 2022 року

Вип. 79

Збірник наукових праць

Переяслав – 2022

УДК 001(477)«19/20»
ББК 72(4Укр)63
В 54

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2022. Вип. 79. 104 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Воловик Л.М. – кандидат географічних наук, доцент

Євтушенко Н.М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Носаченко В.М. – кандидат педагогічних наук

Руденко О.В. – кандидат психологічних наук, доцент

Скляренко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Солопко І.О. – кандидат фізико-математичних наук, доцент

Юхименко Н.Ф. – кандидат філософських наук, доцент

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

©Рада молодих учених університету
©Університет Григорія Сковороди
в Переяславі

ПРОБЛЕМА МАТЕМАТИЧНОЇ ТРИВОЖНОСТІ УЧНІВ І СУЧАСНА ПРАКТИКА ШКІЛЬНОГО НАВЧАННЯ

У статті описано проблему математичної тривожності учнів при вивченні алгебри та геометрії в середній школі. Виокремлені основні педагогічні та психологічні аспекти, які сприяють зниженню рівня математичної тривожності у учнів, зокрема її подолання шляхом підвищення мотивації до навчання, використовуючи різноманітні прийоми та засоби.

Ключові слова: математична тривожність; шкільне навчання; навчання математики; мотивація до навчання; методи навчання.

The article describes the problem of mathematical anxiety of students in the study of algebra and geometry in high school. The main pedagogical and psychological aspects that help reduce the level of mathematical anxiety in students, in particular its overcoming by increasing motivation to learn, the use of various techniques and tools.

Key words: mathematical anxiety; school education; teaching mathematics; motivation to study; teaching methods.

Сучасна практика шкільного навчання математики традиційно засвідчує відчутно нижчу мотивацію школярів до вивчення математики, порівняно з іншими предметами курсу середньої школи. Як це не парадоксально, але таке ставлення і страх перед математикою часто і формується вже в школі [3].

Як справедливо вказує О. Ємець, "Щоб побороти цей страх, учитель і учень мають йти назустріч, у кожного має бути мотивація. Тобто, учні повинні сумлінно працювати над вправами, відпрацьовуючи тему за темою. Тому важливо зрозуміти потреби дитини та провести її шляхом зацікавлення до науки. Сучасні діти народилися з гаджетами в руках, колишні підходи педагогіки зазвичай не підходять для них. Це виклик учительській спільноті, що має опановувати нові методики" [2].

Традиційно методи зниження математичної тривожності поділяються на педагогічні та психологічні. Дослідники вказують, що у випадку математичної тривожності учень паралельно вирішує два завдання: одне – математичне, інше – завдання на опанування власного емоційного стану (боротьбою зі страхом і тривогою), коли емоційне навантаження виступає як паралельне ресурсоємке завдання [1].

У багатьох дослідженнях простежується прямий зв'язок між рівнем підготовки з математики та проявами математичної тривожності [9, с. 314–324]. Більшість вчених, що займаються цією проблемою, стверджують також, що основними факторами ризику підвищення математичної тривоги будуть: слабкий рівень володіння математикою, неадекватна мотивація, а негативний вплив математичної тривоги на математичні показники опосередковується тимчасовим скороченням оперативної пам'яті [6; 8].

Зростанню математичної тривоги сприяють також неадекватні методи навчання математики (наприклад, опора на запам'ятовування, а не на розуміння). Тому А. Легг звертає увагу на розгляд процесу вивчення математики через методику метапізнання як метакогнітивні знання (розуміння того, як відбувається людське пізнання) і регуляторну дію пізнавальних процесів (планування, моніторинг і оцінку своєї пізнавальної діяльності [8]). Ця обставина вказує, що для вирішення педагогічної проблеми, зниження і подолання математичної тривожності, педагогічні та психологічні її аспекти потребують адекватного забезпечення відповідними методологічними й технологічними засобами. Однак педагогічної цінності ці методи набувають лише в тому випадку, якщо їх легко вписати в

навчальний процес, якщо вони покращують результати навчальної діяльності учнів, створюються з належним науково-теоретичним обґрунтуванням, виходячи з психолого-педагогічних закономірностей процесів навчання, учіння та розвитку. Однак, як те засвідчує шкільна практика, ефективність засобів залежить і від урахування специфіки перебігу психічних процесів, психологічних закономірностей сприйняття та обробки інформації, тобто від рівня їх «оптимізованості відносно здійснення психічних функцій учня» [4, с. 31-36]. Тому учителям математики рекомендують урізноманітнити як способи перевірки знань, так і методику викладання: співвідносити математичні закономірності з повсякденним життям, давати змогу школярам вільно маніпулювати об'єктами завдань для кращого розуміння математичних понять, використовувати розвиваючі групові форми роботи, проектні види діяльності, застосовувати на уроках математичні ігри і відповідні комп'ютерні засоби [7], а в методичних розробках інтегрувати гуманітарні та математичні знання, показуючи їх взаємозв'язок [5].

Реформування системи освіти України та реалізація Концепції Нової української школи та освітньої реформи загалом, заснована на європейському підході та впровадженню нових принципів, форм, прийомів та методів до кожного навчального предмету, зокрема математики. В умовах таких змін, навчання базується на педагогічних інноваціях, нових інформаційних технологіях і сучасних засобах навчання, використання яких сприяє особистісним запитам учнів, розвитку особистості, яка не тільки володіє великою кількістю інформації, але й вміє шукати, систематизувати, опрацьовувати та використовувати її на практиці.

Отже, вищенаведений аналіз теоретичних напрацювань і практик дозволяє віднести до суттєвих засобів підвищення мотивації учнів до вивчення математики і зниження математичної тривожності при навчанні як педагогічні прийоми та психологічні методики та тренінги, так і створення оптимальних умов використання сучасних комп'ютерних засобів навчання математики з урахуванням вікових особливостей, методично вивіреною вибудованою навчальних програм та розробці уроків, в яких відводиться достатньо часу на відпрацювання математичних навичок, послідовний розвиток логічного мислення учнів і передумов їх подальшого успішного саморозвитку.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Арем К. Підкорення математичної тривоги. 3-е вид. Белмонт, Каліфорнія: Брукс / Коул. стор. 43. URL: <https://site.uk.wikicsu.ru> (дата звернення: 8.06.2022).
2. Ємець О.О. Математикофобія та шляхи її подолання. Педагогічні обрії №1 (115) 2021. URL: <https://issuu.com/choippo/docs/1> (дата звернення: 28.05.2022).
3. Лукомська С.О. Особливості математичної тривожності сучасних школярів. Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (28 лютого – 1 березня 2019 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2019. С. 291-293.
4. Морзе Н.В., Вембер В.П. Як визначити педагогічну цінність електронних засобів навчального призначення? *Директор школи, ліцею, гімназії*. 2007. № 4. С. 31-36.
5. Aarnos E., Perkkilä P. Early signs of mathematics anxiety? *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. 2012. Vol. 46. P. 1495 – 1499. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042812014577/pdf?md5=995562399c3f22885a98ddc03e4750dc&pid=1-s2.0-S1877042812014577-main.pdf> (дата звернення: 05.06.2021).
6. Geist E. The Anti-Anxiety Curriculum: Combating Math Anxiety in the Classroom. *Journal of Instructional Psychology*. 2010. Vol. 37. № 1. P. 24-31. URL: <https://www.andrews.edu/sed/gpc/faculty-research/montagano-research/the-anti-anxiety-cur.pdf> (дата звернення: 3.11.2020).
7. Furner J., Gonzalez-DeHass A. How do Students' Mastery and Performance Goals Relate to Math Anxiety? *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education*. 2011. Vol. 7.

№4. P. 227-242. URL: <https://www.ejmste.com/article/how-do-students-mastery-andperformance-goals-relate-to-mathanxiety-4222> (дата звернення: 06.01.2022).

8. Legg A., Locker L. Math Performance and Its Relationship to Math Anxiety and Metacognition. *North American Journal of Psychology*. 2009. Vol. 11. №3. P. 471-486. URL: <http://www.academia.edu/25623050/>

Math_performance_and_its_relationship_to_math_anxiety_and_metacognition (дата звернення: 06.01.2022).

9. Zakariya Y. F., Barattucci M. Development of mathematics motivation scale: A preliminary exploratory study with a focus on secondary school students. *International Journal of Progressive Education*. 2021. 17 (1). P. 314–324.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Абизов Вадим Адільєвич – доктор архітектури, професор кафедри дизайну інтер'єру і меблів Київського національного університету технологій та дизайну

Антохов Вадим Євгенович – студент 3 курсу факультету управління та бізнес-дизайну Київського національного університету технологій та дизайну

Бутузова Лариса Петрівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної, вікової та педагогічної психології Житомирського державного університету імені Івана Франка

Василенко Марина Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації Національного університету фізичного виховання та спорту України

Волонтир Аліна Вікторівна – асистент кафедри геодезії, землеустрою, будівельних конструкцій та безпеки життєдіяльності Черкаського державного технологічного університету

Герасимюк Валерій Петрович – кандидат біологічних наук, доцент кафедри гідробіології та загальної екології Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Григор'ян Руслана Ігорівна – студентка 3 курсу відділення «Початкова освіта» Коростишівського педагогічного фахового коледжу імені І.Я.Франка

Дейкун Петро Васильович – викладач іноземної (англійської) мови ВСП «Ніжинський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України»

Дідоборець Олександр Йосипович – доцент кафедри вищої математики та фізики Дніпровського державного аграрно-економічного університету

Добриніна Ірина Володимирівна – аспірант IV року навчання кафедри диференціальної і спеціальної психології Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Жарінова Дар'я Олександрівна – студентка 5 курсу факультету дизайну Київського національного університету технологій та дизайну

Заболотенко Олена Володимирівна – викладач методик початкової освіти КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Т.Г.Шевченка Черкаської обласної ради»

Звездіна Катерина Олександрівна – студентка 3 курсу факультету іноземних мов Ізмаїльського державного гуманітарного університету

Ігнатенко Ярослав Вячеславович – студент 1 курсу фізико-технічного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Кемарська Лілія – викладач Дніпровського державного технічного університету

Клецков Олександр Миколайович – старший викладач кафедри вищої математики та фізики Дніпровського державного аграрно-економічного університету

Клячківська Раїса Василівна – викладач Кам'янського коледжу фізичного виховання

Ковтуновська Валерія Вікторівна – викладач інформатики Кам'янського коледжу фізичного виховання

Кравченко Володимир Олексійович – кандидат фізико-математичних наук, старший викладач кафедри енергетики та електротехнічних систем Сумського національного аграрного університету

Кравченко Олег Вікторович – студент 4 курсу факультету управління Університету митної справи та фінансів

Лупан Михайло Олегович – студент 4 курсу факультету початкової освіти КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Т.Г.Шевченка Черкаської обласної ради»

Олійник Аліна Олександрівна – студентка 4 курсу факультету дизайну інтер'єру і меблів Київського національного університету технологій та дизайну

Олійник Дар'я Вікторівна – студентка 4 курсу факультету здоров'я, фізичного виховання та туризму Національного університету фізичного виховання та спорту України

Орленко Лариса Євгенівна – викладач циклової комісії економічних дисциплін відокремленого структурного підрозділу «Смілянський технологічний фаховий коледж Національного університету харчових технологій»

Парасочка Сергій Віталійович – викладач кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації Національного університету фізичного виховання та спорту України

Пелих Каріна Володимирівна – студентка 4 курсу біологічного факультету Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Постоєнко Каріна Сергіївна – студентка 1 курсу фізико-технічного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Притула Анастасія Сергіївна – студентка 4 курсу факультету готельно-ресторанного та туристичного бізнесу Київського національного торговельно-економічного університету

Пшенишна Наталія Миколаївна – асистент кафедри геодезії, землеустрою, будівельних конструкцій та безпеки життєдіяльності Черкаського державного технологічного університету

Рассадникова Світлана Іванівна – кандидат економічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин Міжнародного гуманітарного університету (м. Одеса)

Роєнко Людмила Віталіївна – старший викладач кафедри іноземних мов Київського національного університету технологій та дизайну

Сахно Вячеслав Миколайович – доцент кафедри вищої математики та фізики Дніпровського державного аграрно-економічного університету

Сидорук Валентина Миколаївна – викладач циклової комісії дошкільної педагогіки та окремих методик Володимир-Волинського педагогічного фахового коледжу імені А.Ю.Кримського Волинської обласної ради

Таблер Тетяна Іванівна – асистент кафедри математики і фізики Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Ткач Артем Олексійович – студент 1 курсу факультету прикладної математики Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Харитюк Інна Володимирівна – викладач української мови та літератури Коростишівського педагогічного фахового коледжу імені І.Я.Франка

Цвігун Вікторія Геннадіївна – студентка 4 курсу факультету права та економіки Міжнародного гуманітарного університету (м. Одеса)

Чубін Тетяна Костянтинівна – кандидат економічних наук, голова циклової комісії економічних дисциплін відокремленого структурного підрозділу «Смілянський технологічний фаховий коледж Національного університету харчових технологій»

Яриновська Катерина Тарасівна – студентка 1 курсу другого (магістерського) рівня ННІ філології та журналістики Житомирського державного університету імені Івана Франка

ЗМІСТ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

- Валерій Герасимюк, Каріна Пелих*
РЕЗУЛЬТАТИ АЛЬГОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ОЗЕР КІНБУРНСЬКОЇ КОСИ
(НПП «БІЛОБЕРЕЖЖЯ СВЯТОСЛАВА») 3

ЕКОНОМІКА

- Vadym Antokhov, Liudmyla Roienko*
THE APPROACH TO CONCEPTUAL CHANGE
OF RISKS IN ENTREPRENEURIAL ACTIVITY 7
- Лілія Кемарська*
ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АВТОТРАНСПОРТУ 10
- Світлана Рассадникова, Вікторія Цвігун*
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО СЕКТОРУ В ЄС ТА УКРАЇНІ
В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ» 14

МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ

- Анастасія Притула*
ОЦІНКА ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ:
ОПЕРАЦІЇ ОБМІНУ 20
- Тетяна Чубін, Лариса Орленко*
ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ
МАРКЕТИНГОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ 23

СОЦІОЛОГІЯ

- Раїса Клячковська*
РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ У РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА 27

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

- Аліна Волонтир, Наталія Пиєнишина*
ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ З 2022 РОКУ 29

МИСТЕЦТВО

- Вадим Абизов, Аліна Олійник*
ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ СУЧАСНИХ МАСАЖНИХ САЛОНІВ 33
- Дар'я Жарінова*
ПЛАТФОРМА TILDA ЯК НАЙПРАКТИЧНІШИЙ ТА КЛІЄНТОРІЄНТОВАНИЙ
СЕРВІС ДЛЯ СТВОРЕННЯ САЙТІВ. СТВОРЕННЯ САЙТУ ЗА ДОПОМОГОЮ
ПЛАТФОРМИ TILDA ДЛЯ КВІТКОВОЇ СТУДІЇ 36

ПЕДАГОГІКА

- Володимир Кравченко*
ВІРТУАЛЬНІ ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ В УМОВАХ
ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ 40
- Михайло Лупан, Олена Заболотенко*
ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС УРОКІВ
ПРИРОДОЗНАВСТВА В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ 43
- Валентина Сидорук*
ВИХОВАННЯ БЕРЕЖЛИВОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ В ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ПРИРОДООХОРОННИХ АКЦІЙ 46
- Тетяна Таблер*
ПРОБЛЕМА МАТЕМАТИЧНОЇ ТРИВОЖНОСТІ УЧНІВ
І СУЧАСНА ПРАКТИКА ШКІЛЬНОГО НАВЧАННЯ 50

ПСИХОЛОГІЯ

<i>Лариса Бутузова, Катерина Яриновська</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗУМІННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІМИ ПЕДАГОГАМИ	53
<i>Марина Василенко, Дар'я Олійник</i> ВПЛИВ ЗАНЯТЬ ФІТНЕСОМ НА ОБРАЗ ТІЛА ЖІНОК	58
<i>Ірина Добриніна</i> ФОРМУВАННЯ КАРТИНИ СВІТУ ЯК СУБ'ЄКТИВНОЇ РЕАЛЬНОСТІ	62
<i>Олег Кравченко</i> СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ І ДЕЗАДАПТАЦІЯ ПІДЛІТКІВ	65
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	
<i>Валерія Ковтуновська</i> ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА В СУЧАСНОМУ СВІТІ	69
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ	
<i>Олександр Дідоборець, Вячеслав Сахно, Олександр Клецьков</i> ВИЗНАЧЕННЯ ПЛОЩІ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ТА ВОДОЙМИЩ НЕПРАВИЛЬНОЇ ГЕОМЕТРИЧНОЇ ФОРМИ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ МОНТЕ-КАРЛО	72
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ	
<i>Ярослав Ігнатенко</i> ВАЖЛИВІСТЬ ПОШИРЕННЯ ЗНАНЬ ПРО ЛІКУВАЛЬНУ ФІЗИЧНУ КУЛЬТУРУ СЕРЕД МОЛОДІ ТА СТУДЕНТІВ	76
<i>Сергій Парасочка</i> РОЗВИТОК ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ФІТНЕС ІНДУСТРІЇ СЕРЕД УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ	79
<i>Каріна Постосенко</i> ЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ЖИТТІ СТУДЕНТІВ	82
<i>Артем Ткач</i> ВАЖЛИВІСТЬ ДІАФРАГМИ ДЛЯ ОРГАНІЗМУ. ВПРАВИ ДЛЯ УКРІПЛЕННЯ ДІАФРАГМИ	84
ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ	
<i>Руслана Григорьян, Інна Харитюк</i> ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ СТОРІТЕЛІНГ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	91
<i>Петро Дейкун</i> СИНТАКСИЧНІ ТА ГРАМАТИЧНІ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	94
<i>Екатерина Звездина</i> ОСОБЕННОСТИ СЛЕНГА В СОВРЕМЕННОМ НЕМЕЦКОМ ЯЗЫКЕ	97
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	100

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2022. Вип. 79. 104 с.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів несуть автори публікацій. Передрук і відтворення опублікованих у збірнику матеріалів будь-яким способом дозволяється тільки при посиланні на «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку».

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції розміщені на сайті:
<http://confscience.webnode.com.ua>

Укладачі: С.М.Кикоть, І.В.Гайдаєнко
Верстка та дизайн: І.В.Гайдаєнко

Адреса оргкомітету та редколегії:
08401, вул. Сухомлинського, 30 (к. 100),
м. Переяслав,
Київська обл., Україна
тел. 0930569496,
сайт: confscience.webnode.com.ua

